

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Gunilla Roos Nilson
Antikvarie
010-2245134

Yttrande
2021-10-05

Diarienummer
436-29384-2021

Sida
1(3)

Regeringskansliet
c/o Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande gällande promemorian Flottningslagstiftningens avveckling? (Ds 2021:22)

Diarienummer Ju2021/02460

Länsstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över promemorian Avveckling av flottningslagstiftningen?

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länsstyrelsen tillstyrker att de bestämmelser som utredningen föreslår upphävs.

Med hänsyn till att det fortfarande behövs reglering av vem som har rätt att utföra åtgärder med övergivna flottningsanläggningar delar vi utredningens uppfattning att i fråga om allmänna flottleder ska bestämmelserna om utrivning i 14 kap. 3 § vattenlagen (1983:291) fortfarande tillämpas.

Länsstyrelsen bedömer generellt att föreslagna förändringar i lagstiftningen är av mindre praktisk betydelse eftersom flottning i praktiken redan avvecklats.

Synpunkter på betänkandets Utkast till lagstiftning om flottningsanläggningar

Restaurering av flottningsleder är en viktig åtgärd inom vattenförvaltningen för att nå miljökvalitetsnormerna för vatten. Länsstyrelsen anser därmed att det är angeläget att det snarast arbetas fram en ny lagstiftning som tydligt reglerar ansvaret för kvarvarande flottningsanläggningar samt hur markägare eller någon annan part kan ta över ansvaret för en idag herrelös anläggning.

Vi ser det därför som positivt att utredningen valt att ta fram en skiss över hur ny lagstiftning som reglerar dessa frågor skulle kunna se ut.

Utkastet genomsyras av att utredaren tänkt på situationen när någon antingen vill använda, bevara eller riva ut en anläggning. Situationen där den som är ansvarig skulle kunna åläggas att ta bort eller på annat sätt åtgärda anläggningen på initiativ av någon annan, exempelvis en tillsynsmyndighet, är inte omhändertagen. Här finns risk att anläggningar blir kvar i vattendrag på grund av oklara ansvarsförhållanden. Detta kan minska möjligheterna till restaurering för natur- och vattenvårdens ändamål.

I förslaget till Lag om åtgärder efter flottningens upphörande finns möjligheter att ansöka om att få ta över flottningsanläggningar (§ 3) och en beskrivning av vad som gäller om ägaren önskar riva ut anläggningen (§ 4).

3§ I utkastet föreslås att länsstyrelsen ska få möjlighet att besluta om att övergivna flottningsanläggningar får övertas t. ex. av ägaren av den fastighet där de finns eller upplåtas till någon annan för att nyttjas mot att denne övertar anläggningens underhåll. Det är tveksamt om en sådan ordning – att länsstyrelsen får överföra äganderätt till ny ägare – är förenlig med länsstyrelsens uppdrag att tillvarata allmänna intressen. Idag regleras inte civilrättsliga frågor inom vattenrätten av länsstyrelsen utan enbart av domstol. Inför kommande ny vattenlagstiftning bör därför Miljödepartementet noga överväga om det är lämpligt att andra statliga myndigheter än domstolar reglerar civilrättsliga frågor inom detta rättsområde.

4 § Länsstyrelsen ser positivt på att det framgår att flottningsanläggningarnas kulturmiljövärden ska beaktas. Flottning har ägt rum under flera hundra år och haft en stor betydelse för samhället. Det vore förödande om det kulturarvet helt skulle raderas ut. Länsstyrelsen vill dock påpeka att det finns ett antal flottningsanläggningar som skulle behöva ändras eller helt tas bort för att nå miljö kvalitetsnormerna. I Vattenmyndigheternas fem distriktsvisa åtgärdsprogram (som var på samråd till 30 april 2021) finns ett förslag på åtgärd till HaV- och Vattenmyndigheten med följande lydelse:

”Havs- och vattenmyndigheten ska ta fram en nationell strategi för restaureringsåtgärder med avseende på flottledsskadade vatten som saknar ansvarig verksamhetsutövare. Åtgärden ska genomföras, så att den bidrar till att de åtgärder vidtas, som behövs, så att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden ska genomföras i samverkan med länsstyrelserna och Riksantikvarieämbetet. Åtgärden ska vara genomförd senast tre år efter åtgärdsprogrammets fastställande”.

HaV:s åtgärd utgår ifrån att det finns många flottleder som i dagsläget inte har någon ansvarig verksamhetsutövare och alltså ingen som kan åläggas att genomföra en restaurering. Att åtgärda ett vattendrag med en flottled i kan vara kostsamt. Om någon fastighetsägare ansöker om övertagande enligt § 3 så borde därmed också ansvaret för återställande av flottleden följa med. Det är viktigt att detta står klart innan ett övertag sker. Om någon annan än fastighetsägaren ansöker om att nyttja anläggningen behöver man även här förutse och reglera situationen vid ett eventuellt krav på återställande. Det skulle vara mycket olyckligt om fastighetsägare eller andra, t ex. hembygdsföreningar, ansöker om att ta över en flottningsanläggning utan att ha klart för sig att man också får ansvaret som verksamhetsutövare – ett ansvar som kan medföra stora kostnader om flottleden behöver rivs ut.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Lena Malm med antikvarie Gunilla Roos Nilson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsjuristen Ann Lundahl, länsantikvarien Mats Herklint, naturskyddshandläggaren Lars-Olof Rannelid och enhetschefen för vatten- och fiskprojekt Morgan Jentzen medverkat.

Lena Malm

Gunilla Roos Nilson

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.